

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE ÎN EDUCAȚIE**

**REPERE METODOLOGICE PENTRU APLICAREA CURRICULUMULUI
LA CLASA a IX-a
În anul școlar 2021-2022**

DISCIPLINA

Limba și literatura bulgară maternă

București, 2021

Cuprins

Introducere	pag. 3
Planificare calendaristică	pag. 4
Teste inițiale	pag. 13
Activități de învățare	pag. 16
Bibliografie	pag. 25

Repere metodologice

pentru aplicarea curriculumului la clasa a IX-a

în anul școlar 2021-2022

Limba și literatura rusă maternă

Introducere – Avantajele curriculumului centrat pe competențe

Curriculumul dezvoltat pe baza competențelor în progresie de la un an de studiu la altul permite o abordare flexibilă în proiectarea și organizarea activităților, în funcție de contextul fiecărei clase de elevi. Orice achiziție dintr-o clasă, depistată a fi insuficient structurată, poate fi consolidată în anul școlar următor prin abordarea unei perspective în spirală care reconectează competența specifică respectivă sau conceptul încă neinteriorizat din clasa anterioară la curriculumul în curs.

Repere pentru estimarea nivelului de achiziție la finele anului școlar 2020-2021 în vederea realizării planificării calendaristice pentru 2021-2022

Contextul intervenției

Pentru a realiza planificarea calendaristică pentru anul școlar 2021-2022, profesorul va ține seama de următoarele:

estimarea achizițiilor elevilor la sfârșitul clasei a VIII-a

consultarea setului de programe școlare pentru învățământul gimnazial și sesizarea elementelor, fie insuficient structurate/neabordate, fie deja predate/învățate, în raport cu programa clasei a IX-a;

anticiparea unor eventuale probleme de învățare în contextul identificării unor discontinuități între achizițiile potențiale la sfârșitul clasei a VIII-a și cele așteptate la nivelul clasei a IX-a;

realizarea de conexiuni între componentele estimate a fi insuficient asimilate/neasimilate și programa pentru clasa a IX-a;

includerea unei perioade de 2-3 săptămâni la începutul anului școlar pentru realizarea unei evaluări inițiale temeinice și ajustarea planificării inițiale pe baza rezultatelor evaluării.

realizarea planificării noi pe baza unui set de întrebări: Ce elemente de discontinuitate există între programele de gimnaziu parcuse de elevi și programa de clasa a IX-a? Ce elemente de continuitate există între programele de gimnaziu și programa de clasa a IX-a? Ce puncte se pot realiza pe baza comparației dintre programele de gimnaziu și programa clasei a IX-a? etc.; Este necesară recuperarea unor conținuturi ale învățării?

Aplicatii

Programele școlare pentru studiul limbii bulgare materne la clasele de liceu care funcționează în unități de învățământ cu predare în limba română urmăresc proiectarea curriculară centrată pe competențe, propun o progresie a achizițiilor de la un an la altul prin intermediul modului de structurare a competențelor specifice, a căror progresie face posibilă intervenția de tip remedial. Documentele curriculare adoptă modelul comunicativ-funcțional în predarea limbii bulgare materne, accentuând orientarea demersului didactic spre dezvoltarea integrată a celor patru competențe generale care vizează atât comunicarea orală, cât și cea scrisă.

Pentru a întocmi planificarea calendaristică pentru anul școlar 2021-2022, profesorul va estima achizițiile elevilor la sfârșitul clasei a VIII-a și după sesizarea elementelor insuficient structurate în perioada de cursuri online va realiza conexiuni între componentele estimate a fi insuficient asimilate și programa aferentă.

Competențele generale sunt următoarele:

1. Utilizarea corectă și adecvată a limbii bulgare în receptarea și în producerea mesajelor în diferite situații de comunicare
2. Folosirea modalităților de analiză tematică, structurală și stilistică în receptarea diferitelor texte literare și nonliterare
3. Argumentarea în scris și oral a unor opinii în diverse situații de comunicare
4. Identificarea specificului culturii ruse în context multi- și intercultural, național și universal

PLANIFICAREA CALENDARISTICĂ Semestrul I An școlar 2021-2022

Unitatea școlară:

Cadru didactic:

Aria curriculară: Limba și comunicare

Disciplina: Limba și literatura bulgară maternă

Filieră teoretică

Profil:

Clasa/ Grupa: a IX-a

Curriculum: 4 ore

Nr. ore/săpt.: 4

Avizat Director,

Avizat Șef catedră,

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi asociate	Evaluare	Nr. ore	Săpt.
1.	Езикът – средство за общуване	<p>1.1 Utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în receptarea diverselor texte;</p> <p>1.3. Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind receptarea textelor;</p> <p>1.5. Utilizarea corectă și adecvată a formelor exprimării orale și scrise în diverse situații de comunicare;</p> <p>2.1. Aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea unor texte literare sau nonliterare;</p> <p>2.6. Aplicarea conceptelor de teorie literară în analiza și discutarea textelor literare studiate;</p> <p>3.3. Compararea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăți proprii;</p>	<p>Prelucrarea programei școlare Prezentarea manualului Bibliografie</p> <p>Recapitulare pentru testul de evaluare inițială</p> <p>Test de evaluare inițială</p>	Начален преговор		

2.	Развитие на речта	<p>1.1. Utilizarea adekvată a achizițiilor lingvistice în înțelegerea și în producerea diverselor texte;</p> <p>1.3. Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind receptarea textelor;</p> <p>2.2. Identificarea temei textelor studiate;</p> <p>2.4. Analizarea componentelor structurale și expresive ale textelor literare studiate și discutarea rolului acestora în tratarea temelor;</p> <p>2.6. Aplicarea conceptelor de teorie literară în analiza și discutarea textelor literare studiate;</p> <p>3.3. Compararea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăți proprii.</p>	<p><i>Literatura populară – joc al creațivității artistice</i></p> <p>Народно поетическо творчество</p> <p>Народни песни-видове</p>	<p>Анализира фолклорни текстове. Отчита жанровите им специфики.</p>	
3.	Фолклорен модел за света. Човекът в традиционната общност	<p>1.1. Utilizarea adekvată a achizițiilor lingvistice în receptarea diverselor texte;</p> <p>1.3. Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind receptarea textelor;</p>	<p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE</p> <p>Exprimarea orală</p> <p>Forme ale exprimării orale:</p> <p>Dialogul (tipuri)</p> <ul style="list-style-type: none"> - conversația cotidiană - reguli ale dialogului (attenția acordată partenerului, preluarea/cedarea cuvântului la momentul oportun, dozarea participării la dialog etc.). <p>„Господ Бог създава земята“ Разпознаване жанрови характеристики на легендата „Господ и дяволът правят света“.</p>	<p>Тълкува образи на света в изучавани фолклорни текстове.</p>	

		<p>1.5.Utilizarea adecvată a formelor expresiilor orale și scrise în diverse situații de comunicare</p> <p>1.4. Redactarea unor texte diverse</p>	<p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE</p> <p>Tehnici ale dialogului eficient</p> <ul style="list-style-type: none"> - integrarea în situația de comunicare - înțelegerea scopului comunicării - structura dialogului (replica, perechi de replici, grupaje de replici etc.) - principiile ascultării active. 	<p>Създава в устна и в писмена форма текст, в който изразява лична позиция по житейски проблем и подбира подходящи аргументи.</p>		
		<p>1.1.Utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în înțelegerea și în producerea diverselor texte;</p> <p>2.1.Aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea textelor literare și nonliterare;</p> <p>2.3. Compararea ideilor și atitudinilor diferite în dezvoltarea aceleiași teme;</p> <p>3.1.Identificarea structurilor argumentative într-un text dat;</p> <p>3.2.Identificarea elementelor dintr-un text care confirmă sau infirmă o opinie privitoare la textul respectiv.</p>	<p>Discuții privind reflectarea naturii în pictură (de ex., Дмитрий Лихачёв, «О русской пейзажной живописи»)</p> <p>Lectura textului.Idei principale.Tema. Aplicații</p> <p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE</p> <p>nivelul morfosintactic</p> <ul style="list-style-type: none"> - folosirea corectă a formelor flexionare ale substantivelor, adjективelor, verbelor, participiilor - acord (între subiect și predicat; acordul atributului) 	<p>Упражнения</p>		
		<p>2.3.Compararea ideilor și atitudinilor diferite în dezvoltarea aceleiași teme literare;</p> <p>2.7.Compararea limbajului literaturii cu cel al muzicii.</p>	<p>Concepțe operaționale de teorie literară. Aplicații.</p>	<p>Test de evaluare sumativă</p>		

Planificarea orelor pe semestrul al II – lea

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Competențe specifice	Conținuturi asociate	Evaluare	Nr. ore	Săpt.
1.	Човек и общество	<p>1.1.Utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în înțelegerea și în producerea diverselor texte;</p> <p>1.3.Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind receptarea textelor;</p> <p>2.2.Identificarea temei textelor studiate;</p> <p>2.6.Aplicarea conceptelor de teorie literară în analiza și discutarea textelor literare studiate.</p>	Фолклорни жанрове -гатанки -приказки -пословици -поговорки -легенди -притчи	<p>Анализиране на фолклорни и текстове. Отчитане на жанровите им специфики</p>		

	<p>1.3.Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind receptarea textelor;</p> <p>2.2.Identificarea temei textelor studiate;</p> <p>2.6.Aplicarea conceptelor de teorie literară în analiza și discutarea textelor literare studiate.</p> <p>1.1- utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în receptarea diferitelor texte.</p>	<p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE: Interpretarea sensului cuvintelor în context Cunoașterea sensului corect al cuvintelor</p> <p>Различаване на характерни особености на пространството и времето в приказката „Златното момиче“. Различава в приказните опозиционни двойки герои от приказката „Златното момиче“ различни аспекти на фолклорния образ на човека.</p>	<p>Съпоставя и различава нормите и ценностите в традиционната и фолклорната общност и в съвременния свят.</p>	
	<p>1.1- utilizarea adecvată a achizițiilor lingvistice în receptarea diferitelor texte.</p>	<p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE Elemente verbale ale comunicării C âmp semantic. C âmp lexical Corectitudine și greșală în comunicarea verbală</p>		
	<p>1.2.Identificarea elementelor specifice din structura unor tipuri textuale studiate;</p> <p>1.3. Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind textele receptate;</p> <p>2.1. Aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea</p>	<p>Recapitulare pentru lucrarea scrisă Test de evaluare sumativă</p> <p>RECAPITULARE SEMESTRUL I</p>	<p>Evaluare sumativă semestrială</p>	

		<p>textelor literare sau nonliterare;</p> <p>2.2. Identificarea temei textelor studiate.</p> <p>Recapitulare semestrială</p>			
--	--	--	--	--	--

2.	Текстът в общуването. Строеж на текста	<p>2.2. Identificarea temei textelor studiate</p> <p>2.4. Analizarea componentelor structurale și expresive ale textelor literare studiate și discutarea rolului acestora în tratarea temelor</p> <p>2.6. Aplicarea conceptelor de teorie literară în analiza și discutarea textelor literare studiate;</p> <p>3.2. Identificarea elementelor dintr-un text care confirmă sau infirmă o opinie privitoare la textul respectiv</p> <p>1.5. Utilizarea corectă și adecvată a formelor exprimării orale și scrise în diverse ситуации de comunicare;</p> <p>2.6. Aplicarea conceptelor de teorie literară în analiza și discutarea textelor literare studiate;</p>	<p>Тримата братя и златната ябълка</p> <p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE Monologul Corectitudine și greșeala la nivelul fonetic al comunicării verbale Îmbogățirea vocabularului Registrul arhaic. Registrul neologic</p> <p>Практикум – създаване на преразказ на приказка</p> <p>LIMBĂ ȘI COMUNICARE Rolul elementelor verbale (cuvânt, propoziție, frază) Niveluri de constituire a mesajului oral - nivelul fonetic - pronunția corectă - respectarea regulilor intonaționale</p> <p>Evaluare sumativă semestrială</p> <p>Recapitulare finală</p> <p>Sesiune de susținere a proiectelor individuale sau de grup.</p> <p>Evaluarea portofoliilor.</p>	<p>Използване познанията по БЕ при анализ на художествени текстове.</p> <p>Съпоставяне и различаване нормите и ценностите в традиционната и фолклорната общност и в съвременния свят</p> <p>Exerciții</p> <p>Exerciții</p>	

3.	Развитие на речта	<p>1.3. Exprimarea orală sau în scris a propriilor reacții și opinii privind receptarea textelor;</p> <p>1.4. Redactarea unor texte diverse;</p> <p>2.1. Aplicarea unor tehnici vizând înțelegerea textelor literare sau nonliterare;</p> <p>2.2. Identificarea temei textelor studiate;</p> <p>3.2. Identificarea elementelor dintr-un text care confirmă sau infirmă o opinie privitoare la textul respectiv;</p> <p>3.3. Compararea unor argumente diferite în vederea formulării unor judecăți proprii.</p>	<p>Bibliografie pentru vacanță Ore la dispoziția profesorului</p>	Годишен преговор	
----	--------------------------	---	---	------------------	--

1) Evaluarea gradului de achiziție a competențelor din anul anterior

Contextul intervenției

Pentru a identifica nevoile de învățare ale elevilor în anul școlar 2021-2022, profesorul trebuie să pornească de la evaluarea inițială a achizițiilor disciplinare din anul școlar precedent. Acest demers de evaluare va lua în considerare întreaga construcție a învățării din anul școlar precedent, în contextul progresiei competențelor specifice din programa școlară.

Această secțiune are rolul de a sprijini profesorii cu repere pentru elaborarea unor seturi de sarcini de evaluare adaptate. Vor fi puse la dispoziție sarcini de evaluare (simple, de nivel mediu și de performanță înaltă) care vizează competențele specifice și care vor fundamenta construirea activităților de învățare viitoare, contextualizate și centrate pe competențe.

Exemplele de sarcini de evaluare vor evidenția cum se măsoară nivelul de atingere a competenței, în același timp constituindu-se în exemple de bune practică pentru profesori care nu au beneficiat de o formare centrată pe evaluarea de competențe.

În același timp, se va recomanda utilizarea unor instrumente de evaluare alternativă, care să permită o apreciere holistică a nivelului de realizare a diverselor competențe (ex. teste scrise, probe de evaluare, grile de evaluare criteriale, proiectul, portofoliul etc.).

Evaluarea inițială la începutul clasei a IX-a, Limba și literatura bulgară maternă

Pentru a identifica nevoile de învățare ale elevilor în anul școlar 2021-2022, profesorul trebuie să pornească de la evaluarea inițială a achizițiilor disciplinare din anul școlar precedent. Acest demers de evaluare va lua în considerare întreaga construcție a învățării din anul școlar precedent, în contextul progresiei competențelor specifice din programa școlară. Se va promova astfel ieșirea din logica centrării pe conținuturi.

Este necesară o evaluare centrată pe competențe care să indice nivelul de performanță pentru achizițiile prevăzute în curriculum. Testele inițiale au rolul de a identifica măsura în care s-au dezvoltat competențele specifice ale programei din anul școlar precedent și vor fundamenta construirea activităților de învățare viitoare, contextualizate și centrate pe competențe. Evaluarea inițială este temeinică atunci, când include sarcini variate care să vizeze competențele stipulate în programa clasei anterioare (test scris, probă orală, metode alternative de evaluare, miniproiecte etc.)

Test inițial

Clasa a IX-a – An școlar 2021-2022

Лексика. Граматика

I. Отговорете на въпросите:

.Коя от думите означава предмет?

1. а) светъл

б) светлина

в) светлее

г) светлинен

2. а) триъгълен

б) триъгълник

в) троен

3. а) любов

б) влюбен

в) любя

г) влюбчив

4. а) живея

б) жив

в) живот

г) жизнен

II.

1. В кой ред е допусната грешка?

а) един комин

б) един покрив

в) един клас

г) един есен

а) една земя

б) една стая

в) една съдия

г) една идея

а) цар-царе

б) кон-коне

в) роб-робе

г) мъж-мъже

III. Дава се текста:

Двама братя юнаци

„Ние бяхме двама братя юнаци. Отидохме в гората за дърва. Насякохме дърва и седнахме да си починем. Тогава брат ми рече:
— Ex, сега, както сме огладнели, да има една бяла и пребяла погача, че да си я излапаме!
Додето изрече — не знам откъде доде и се търкулна пред нас една бяла-пребяла погача. Разчупихме я. Излапахме я двамата с брата.
— Ex, сега пък да има една бъклица вино, че да си го изпием! — повторно рече брат ми.
И още недорекъл — напреде ни се умъдри една бъклица с вино. Дигнахме бъклицата, изпихме я.
Очите на брата ми светнаха.
— Ex, де я сега мечката да се поборим! — рече той и още недорекъл, напреде ни се изправи една рунтава черна мечка.
Бре, ами сега? Какво да правим?
Аз имам две сърца. Едното вика: „Дръж!“, а другото вика: „Беж!“ Кое да послушам, кое да послушам?... „Я, рекох си, да послушам
второто, дето вика «Беж!»“, и побягнах към къщи. Когато на другия ден отидох в гората да видя какво е станало — от брата си намерих
един цървул, а от мечката — нито косъм.”

Отговорете на въпросите:

1. Какво е значението на думата *пребаля*?

- а) полуубяла
- б) много бяла
- в) недопечена
- г) мека

2. Защо са светнали очите на единия брат?

- а) Изял е погачата?
- б) Развеселил се е от виното?

- в) Видял е мечката?
- г) Победил е мечката?
3. Коя от думите има синонимна форма в текста?
- а) изядох
- б) изпих
- в) спах
- г) сякох

Testele de evaluare prezentate sunt doar exemple. Se sugerează profesorului să adapteze volumul lexical corespunzător temelor în funcție de nivelul de cunoaștere a limbii ruse materne și al capacitatei de comunicare a elevilor.

Analiza rezultatelor evaluării inițiale ajută la întocmirea planificării activităților pentru anul școlar 2021-2022, planificare în care se va porni de la nivelul existent și în care vor fi structurate componentele încă instabile.

2) Activități de învățare - Recomandări pentru construirea noilor achiziții.

Contextul intervenției

Rezultatele evaluărilor vor sta la baza proiectării demersurilor didactice ulterioare. Reperele metodologice vor propune modalități de sprijin al profesorului pentru angajarea nivelului de achiziție existent și pentru structurarea componentelor încă instabile/insuficient dezvoltate, identificate prin evaluarea inițială. Astfel, demersul de construire a achizițiilor viitoare, prevăzute pentru anul școlar 2021-2022 va porni de la întrebări ale profesorului, precum: ce reiau din programa anului școlar anterior? ce reformulez în noi contexte de învățare? ce competențe din anul precedent fuzionează cu elemente/componente din anul în curs? cum voi realiza această fuzionare? etc.

În vederea **adaptării la particularitățile/categoriile de elevi în risc (inclusiv din perspectiva învățării la distanță/online)**, vor fi elaborate recomandări adaptate la diferite nevoi de învățare, cu rol de a sprijini profesorii în **construirea învățării remediale** pentru aceste categorii de elevi.

Aceaste exemple vor fi dedicate elevilor din medii și grupuri dezavantajate (“low-achievers”): elevi cu diferite cerințe educaționale speciale, elevi cu statut socio-economic scăzut și nivel educațional al părinților scăzut (“SES”- nivel socio-economic scăzut) etc. Se va valorifica **experiența perioadei de învățare la distanță a profesorilor**.

Урок : „Троица братя градяха „,

Цели на урока :

1.Общообразователни:

а) Запознаване на учениците характерен за балканските народи обичай –вграждането.

б) Изясняване пред учениците как народният певец пресъздава трагичната съдба на героите , използвайки възможностите на българския песенен фолклор ;

2.Развиващи:

а) Учениците да възприемат и анализират фолклорната песен ;

б) Учениците да анализират съотношенията : човек – колектив, добро – зло.

3. Възпитателни :

а) Разбиране и усвояване на понятията : добродетел , нравственост , отговорност към колектива и да ги търсят у героите ;

Б. Урок- за нови знания.

В. Методи – беседа , лекция.

Г. Ход на урока :

1. Учителят обяснява понятията : семейство , род , народ , човечество и изброява нравствените ценности, свързани с тях : брачна връзка , кръвна връзка , родово имущество , добро име и чест , вяра и език, общо добруване , колективен труд и т.н.

2. Лекция- нови знания :

Учителят въвежда нов и непознат и странен мотив – за вграждането на жив човек в основите на новострояща се сграда , за да бъде тя здрава и устойчива . Обикновено това е жената на един от майсторите – млада булка с дете на ръце . Този мотив е наследил древни вярвания , според които , за да успее едно важно начинание , е необходимо в началото да му се принесе жертва. Всичко постигнато има своята понякога много висока цена . В този учебен час ще поговорим за жертвата на отделния човек за другите , за общото благо .

Запишете темата на урока (учителят записва на дъската , а учениците - в тетрадките):

”Троица братя града градяха ”.Жертвата на отделния човек заради благото на общността.

3. Учителят заедно с учениците разсъждават върху изказването “ жертвата на отделния човек в името на общността”, след което обобщава , че във всяка епоха има индивидуални и колективни интереси , а оттам и сблъсък между общностното и индивидуалното .

4. Учителят чете изразително песента.

5. БЕСЕДА :

Учителят насочва вниманието на петокласниците към началото на песента (1 – 3 стих) с въпросите :

а. Какво доверие лежи в основата на песента ?

Очакван отговор : Поверието , че ако един строеж не е здрав , трябва в основите му да се вгради жив човек .

б. Трябва да се даде отговор на въпроса – Как е внушена идеята за необходимостта от вграждането на добър и красив жив човек в основите на постройката ?

Между доброто и злото се води вечна борба. Силите на доброто са строителите на новия град , а силите на злото – тъмната нощ , в която градът се руши . Борят се светлината и мракът , съзиданието и разрушението. В първите три стиха е внушена идеята за необходимостта от вграждането на жив човек - денем строежът върви , а нощем се руши. Необходимо е да се намери решение на проблема.

6. Учителят насочва вниманието на учениците към героите с въпроси :

а) Какви са помежду си героите на песента ?

(Трима братя и техните съпруги)

б) Как постъпват двамата братя ? Почетна ли е тяхната постъпка ?

(Двамата братя предупреждават своите съпруги да не идва рано на строежа. Тяхната постъпка е непочтена, тъй като условието е да се вгради либето , което дойде най-рано. Условията са задължителни за всички.

в) Защо братята постъпват по различен начин ?

За да можем да отговорим на този въпрос нека да разгледаме следната таблица (таблицата е предварително начертана от учителя).

ДВАМАТА БРАТЯ	ЛИБЕТО НА СТРУНА НЕВЕСТА
1.наделява съпружеската вярност, любов, чувство за дълг към семейството	1.готов е да удържи на дадената дума и да изпълни облога, за да стане градежът, защото в това се крие честта му на строител
2.желание да запазят живота на своите съпруги	2.почтена постъпка, която показва вярност към братята и спазване на дадената дума
3.може би приемат вграждането като жесток и варварски обичай	3.навярно не предполага , братята му са способни на egoистична постъпка
4.постъпват нечестно, изменяйки на направения облог	4.прави опит да предпази своята съпруга, но не омаловажава дадената дума при облога

Учениците изказват мнения по тезите от таблицата и се опитва да вникнат в мотивите за поведението на строителите. Дават свои оценки за различните постъпки.

Учениците трябва сами да стигнат до извода – кое е по-важно- личното семейно щастие, постигнато с измама, или достойното човешко съществуване, подчинено на принципи като отговарят на въпросите :

Можем ли да бъдем щастливи, ако това се постига за сметка на други хора ?

Учениците характеризират нравствения облик на Струна невеста, като търсят чертите й в нейните действия.

Кой е най-вълнуващият в емоционално отношение и трогателен в нравствено отношение момент в песента ?

Какво е поетическото внушение в края на песента ?

Във вопъла на вградената жена откриваме израз на отчаяние, че не може да промени съдбата си.

Невестата се обръща към деверите си, а не към съпруга си, за да му отправи мълчалив упрек, че е пожертввал съружеската вярност заради родовия дълг.

Силата на майчината грижа стои над всичко, майчиното чувство е вечно и е по-силно от смъртта.

7. Обобщение (прави се от учителя)

Интересите и благото на общността са по-стойностни от правата и щастието на всеки един от членовете ѝ. Песента за Струна невеста ни изправя пред проблема за противопоставянето между това, което е добро за всички и това, което е добро за отделния човек.

8. Задача за домашна работа :

Отговорете на въпроса : Мислите ли, че днес е възможно такова себеотдаване или в епохата на ширещия се egoизъм е по-добре да постъпвате по най-лесния начин ?

План на урока по литература

Елин Пелин и разказа му **Старата воденичка**

Цели:

Образователна

- а) да се осъзнае мястото на Елин- Пелиновото творчество в контекста на националната литературна традиция;
- б) да се осмисли спецификата на посочените разкази;
- в) преодоляване на трудности при създаване на литературноинтерпретативни съчинения;
- г) да се овладеят нови литературни термини.
- д) установяване прилика между разказа На браздата от същия автор и новия разказ

Възпитателна

- а) да се насърчава интересът към българската литература;
- разказ „**Старата воденичка**“ развива ценностната система у подрастващите
- б) да се повиши социалната престижност на учениците чрез повишаване на компетентността им по дискутирания проблем;
- в) да формират естетически вкус.

Метод -Разказ/лекция Беседа

Вид на урока- за нови знания

Ход на урока

А.Представяне на разказ „**Старата воденичка** и мястото и в творческия път на Елин Пелин

Б. Извеждане на темата за **труда** като основна ценност в живота

В. Символът на труда-мелницата.

Г.Изготвяне на идейния план

Тема на урока:СЕГАШНО ВРЕМЕ НА ГЛАГОЛА.

Вид на урока: смесен -за нови знания .

3.Цели на урока

a)Образователни цели

-учениците да получат знание за граматическата същност на понятията от темата.

-учениците да се запознаят с правописните,пунктуационните и интонационните особености-как се пишат формите за сегашно време на глагола

да могат да употребяват формите за сегашно време на глагола в речевата сфера.

б)Възпитателни

-като се запознаят със понятието време на глагола, учениците ще могат да се изразяват правилно в съответната речева ситуация.

-учениците да се убедят в изразителните възможности на българския език.

в)Комуникативно-практически

-къде в живота ще се налага учениците да знаят граматичните признания на глагола.

-да се научат да създават текстове с правилно използване на време на глагола.

-правилно да подбират изразните средства в текстове от различни стилове и жанрове.

4.Методи и похвати

-упражнения -задаване на въпроси с логическа последователност и отговори.

5.Ход на урока

-метод упражнения -последователност на задаваните въпроси-въпросите се задават ясно и точно формулирани.

-актуализация на стари знания.

Да си припомним какво представлява глагола?-Глаголът означава действие.

Кои граматични признания на глагола вече познавате?-Глаголът има лице,число,спрежение и време.

-Как откриваме основната форма на глагола?-Това е формата за 1.л.,ед.ч.,сег.време(напр.:играя,чета).

-Как получаваме основата на глагола?-Получаваме я като от основната форма отстраним окончанието.

-Какво представлява залогът на глагола?-Залогът е граматичен признак на глагола,който показва отношението между глаголното лице и глаголното действие.

УПРАЖНЕНИЯ

1. Определете основната форма на глаголите в следния откъс.

„Свраката живее колкото в гората, толкова и в селото. Тя знае наизуст всички жители, познава отблизо роднините им, обикаля дворовете им, като се прави на разсеяна, а всъщност подслушва всякакви разговори, затуй е великолепно информирана както за близките, тъй и за далечните намерения на всеки човек. Нищо скрито не остава за нея: знае къде хората скриват ключа, когато отиват на работа в полето - обикновено ключът се скрива под изтривалката пред вратата, - знае кой къде крие парите си, кой сече контрабандно гора...“

(Свраката Йордан Радичков)

2. Преобразувайте изреченията от текста на Й. Радичков, като превърнете глаголите в сегашно време.

„Балканът сгромолясва върху селото ни градоносни облаци, пороен дъжд, ослепително електричество(...). – Седмици наред никой от нас не виждаше ни връх Ком, ни Тодорини кукли, нито пък Врачански камик на изток.“

Урок: Стиловете на езика

Разговорен стил Използва се в сферата на вътрешната комуникация и се изпълнява главно, орално. Този стил се противопоставя на други стилове, които са свързани с различни сфери на социалните дейности и се изпълняват главно в писмена форма. Основната функция на говорения стил е функцията на комуникацията. Стилът на разговора има такива стилистични характеристики като лекота и емоционалност. Отличителна черта на този стил е да се използват езикови средства с разговорен цвят: специален речник и фразеология, както и непълни оферти.

Журналистически стил Тя се прилага в социално-политическата сфера. Основната функция е функцията на социалното въздействие. Първоначално той изпълнява като стил на книга и се използва във вестници и списания, т.е. Журналистика (следователно неговото име) обаче, днес устната спецификация на журналистически стил активно се развива, което погълща много характеристики на изречената реч. Характеристиките на стила са фасионизъм, заговор. Публичният стил се използва активно от социално-политически речник и фразеология, мотивиране и удивителни предложения, реторични въпроси и жалби. Жанрове на журналистическа реч: статия, есе, интервю, информация, доклад, коментар, агитационна реч и др.

Официален бизнес стил Използвани в областта на административните и правните дейности. Най-важната роля в речта на официалния бизнес се играе от функцията на комуникацията и социалната регулация (функция за информация и политика). Характеристики на стила -

безличност, стандарт. Типичен език означава: неутрални думи, официална терминология, стандартни изрази и обороти. Жанрите на бизнес речта са изключително разнообразни. Сред тях - автобиография, изявление, доклад, протокол, ред, обяснителна бележка, закон, харта, договор и др.

Научен стил Използва се в сферата на науката и технологиите. Основната задача на научния стил е посланието и логично доказателство за истината на докладваната (информация и аргументираща функция). Научният стил има три литра: самостоятелен научен, научен и образователен и популярен. В научния стил, думите неутрални и думи с генерализирано и абстрактно значение доминират (*автентичност, изследвания, анализ и др.*), Специално се използват специална терминология и общ научен речник. (*Функция, елемент, система и др.*).

Художествен стил –се характеризира с: -естетическа сфера на общуване чрез художествени произведения; непряко общуване без наличие на обратна връзка между автора и читателите. общуване чрез идеи, образи, -сетивни дадености и емоционални състояния. стилистични фигури(тропи), синтактични фигури, повторение, градация, инверсия, звукопис, етимологична фигура, алтерация и асонанс. съответства на поезията и прозата, съобразен с индивидуалния авторов стил, с различните творчески похвати, със събитията и идеите в произведението или с чувствата и емоционалните състояния. използват се думи и изрази от всички други стилове, но съобразени с жанра на произведението, С изразните средства в него и с внушенията, които те носят. има 3 литературни рода-лирика(ода, елегия, сатира,сонет), епос(разказ, новела, повест), драма(комедия, трагедия и драма); има и лироепически произведения в стихотворна форма с наличие

Bibliografia:

Link-uri pentru învățarea online.

1. Ucha.se

2. Referati.bg
3. Myschoollbel.info
4. Pomagalo.com
5. Bukvar.bg

Autor: Prof. Ana Nacov, LICEUL TEORETIC „Sf.Kiril si Metodii” Dudeștii Vechi, jud. Timis